

Man siger, vi er gået til højre, fordi vi er mere uenige med socialdemokraterne end de konservative.

Hvad er det nu for noget vrøvl?

Hvis højre betyder, at man forsvarer alt det etablerede og er imod forandring, så er både konservative, socialdemokrater og radikale mere til højre end vi er.

Vi vil ændre systemerne, nedbryde båsene, frigøre initiativet, vi vil lukke op for nye løsninger. Vi vil give tilskud til mennesker i stedet for apparater. Vi vil forsvare både den enkeltes og landets frihed. Det er der ikke noget højreorienteret i.

De, der hakker på os, det er de forstenede dele af fagbevægelsen, som vil styre alting, og som generer dem, der har en anden mening uden for deres egne rækker.

Venstres navn er blevet erobret af partier, for hvem frihed især er frihed til at bestemme over andre for deres egne penge. Og det største af dem er blevet så etableret, at det ligner det højre, vi i sin tid bekæmpede.

Derfor vil venstrefolk gerne have sig fritaget for 'at blive kaldt venstreorienterede. Og derfor er der blevet rod i begreberne, så hverken de unge eller folk fra udlandet kan hitte rede i det.

Spørgsmålet er:

Skal vi Venstrefolk opgive venstrenavnet, eller skal vi erobre det tilbage?

Hvis vi opgiver det og kalder os Danske Liberale, så kan vi få vores gamle bogstav D tilbage, så folk kan finde os på stemmesedlen. Så kan alle forstå, at vi er det parti, der vil liberalisere og frigøre initiativet. Så undgår vi den forældede venstre-højre-akse og anbringer os på vores egen akse i spændingen mellem frihed og centralisme, tillid til den enkelte og formynderi, som jo er meget mere relevant for fremtidens samfund end den gamle højre-venstre-akse.

Det er fristende. Og det er en mulighed, som jeg tror, afdøde partisekretær Kurt Sørensen overvejede. Han bad mig engang skrive en artikel med titlen "Det liberale folkeparti". - Men i artiklen argumenterede jeg imod ændringen, og da Venstre tog bogstavet V, var tiden endeligt forpasset.

Jeg var imod - og jeg er stadig imod - af historiske grunde. Han skifter ikke navn, som man skifter skjorte.

Navnet Venstre er jo vores. Vi var der først. De grundholdninger, der bar partiet, bærer det stadig.

I Venstres barndom var vi i opposition til det statsbærende højre. I dag er vi ofte i

opposition til det statsbærende socialdemokrati, der godt kan lide at dirigere med danskerne fra oven i stedet for at lade det gro fra neden.

I europæisk parlamentarisk tradition var de der sad til venstre, dem, der opponerede mod dirigering ovenfra. De blev i øvrigt kaldt borgerlige.

Men Venstre er ikke bare en aflægger af den europæiske liberalisme. Man kan ikke læse sig til dansk liberal tradition hos Adam Smith og alle de andre liberale europæiske tænkere.

Venstre er ikke et produkt af en teori, men af en praksis - en dansk folkelig praksis. Venstre gav mæle til de kræfter, der i forrige århundrede krævede frihed i kirke og skole og politik og økonomi.

Venstrefolk fik det til et gro nedefra i andelsbevægelsen, i lokalsamfundets åndelige og materielle liv.

Det var det, der begyndte for 100 år siden, da der på een gang var national eksistenskrise, landbrugskrise, økonomisk krise - og politisk krise på Christiansborg. Det var jo dengang højre og venstre sloges, så der ikke blev vedtaget noget som helst.

Danskerne fik ingen hjælp, hverken ovenfra eller udefra, så de måtte tage sig sammen i fællesskab, der, hvor de var sat. Og det viste sig, at aldrig har det groet så godt i Danmark, som da der intet blev vedtaget på Christiansborg! Foretagsomheden bredte sig med andelsbevægelsen og alle de frie kredse i kirke- og skolelivet.

Den økonomiske og den åndelige vækst gik ofte hånd i hånd. Det var dengang Venstre blev til. Det er en af danskernes vigtigste erfaringer som folk.

Det er ikke bare en historie om økonomiske kampe og politiske teorier, venstrefolk havde et helhedssyn, der omfattede både det åndelige, det økonomiske og det politiske.

Ånd og kultur, livsmod og foretagsomhed, frihed og fællesskab, det var den danske model, som Venstre blev et produkt af.

Venstre har ikke opfundet den. Det er den, der har givet Venstre indhold.

Venstre er nemlig et folkeligt-liberalt eller dansk-liberalt parti. Vi er ikke et ideologisk parti. Det gør en meget vigtig forskel. Grundtvig var f.eks. liberal om nogen, men han brød sig ikke om 'den liberale terori, når den satte systemet, teorien, over mennesket.

Venstre bygger ikke på en teori, men på især dansk erfaring. Derfor passer vores samfundsmodel til danskerne, hvis vi ellers kan få den omsat til moderne handling. For vi kan jo ikke bare leve på renomeet.

Kunsten er at tænke historisk og handle moderne. Når vi skal forny os selv, så skal vi søge ind til historien - ind til stammen - og skyde friske skud derfra. (Det sagde en af mine forgængere, Hartvig Frisch, og han var nu ikke så dum).

Det, vi kan bruge i den danske model, som venstre er et produkt af, det er bl.a. sammenkædningen af det åndelige og det økonomiske.

Lad mig nævne et par eksempler: Danmarks situation i dag er det bedste eksempel på, at økonomiske foranstaltninger - mere af det samme - ikke alene kan løse vore problemer. Der skal også moral og ansvarlighed til - og tro på, at det nytter.

Som et lille land i et åbent Europa - må vi opruste kulturelt, og vi må bruge både højre og venstre hjernehalvdel, hvis vi vil være kreative og hele mennesker og udnytte teknologiens muligheder for at skabe et friere, rigere og rimeligere samfund.

vi må lade os inspirere af bl.a. friskolelovgivningens kombination af frihed og lighed: lige adgang til undervisning, men frihed med hensyn til hvordan. Den model kan jo udstrækkes til det meste af den offentlige sektor, dvs. uddannelsessteder, børnehaver og andre institutioner - og boligselskaber.

Hvad økonomien angår, må vi gøde jorden for underskoven og knopskydningen i erhvervslivet og vi må prøve nye samarbejdsformer.

Vi må liberalisere og satse på selvforvaltning og rammestyring. - Jeg ved godt, SF også taler om selvforvaltning, men det er ofte tom hængekøjesnak. Min erfaring er, at når det kommer til stykket, vil SF ikke have selvforvaltning, undtagen når det gælder om at lade nogen bruge flere penge, og det er jo ikke nogen kunst.

Vi må være dem, der tør appellere til den enkelte hen over hovedet på de etablerede apparater.

Vi må for alt i verden ikke opgive vore synspunkter, netop som de er ved at blive moderne.

Det gælder også nu efter valget.

Vi skal ikke løbe fra, at vi er lidt husholderiske og vil sætte tæring efter næring. Flere og flere vil indse nødvendigheden, når de ser, hvor det skrider i de kommende år.

Vi skal ikke løbe fra, at vi lagde vægt på at friheden også skal forsvares.

Vi skal ikke - som så mange andre - koble forstanden fra i miljødebatten. Vejen til et bedre miljø går gennem investeringer i teknologisk fornyelse, dvs. gennem økonomisk foretagsomhed. Det har vi nu også FN-rapporten, Brundtland-rapportens ord for.

Lad bare Anker og Auken vrænge af os og kalde vor samfundsmodel "klar-dig-selv"-samfundet. Hvis det er rigtigt, så var andelsbevægelsen jo også "klar-dig-selv"-politik. Og friskolebevægelsen og alt det andet.

Venstrefolk. Hvis I vil se tilbage, så se lidt længere tilbage end til valget. Se på den prægtige arv, vi har at løfte - og se, hvor der er brug for at nogen gør det.